

Bayer Zsolt: Éppen ezért...

2016 szeptember 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Olykor –nyilván teljesen véletlenül- a 444-en is megjelenik valami, aminek köze van az emberi élethez és emberi

értékekhez.

Bár az el?z? mondatot kezd? „olykor”, ha így belegondolok, er?s túlzásnak t?nik, ugyanis er?sen gyanítom, ez most történt meg a lap fennállása óta legel?szor.

Err?l a cikkr?l van szó:

„...megfognak négyen két lábát, két kezét, és egyszer?en lecsapják a betonra ötször, hatszor...”

Sára Sándor 14 részes Nehézsorsúak cím? dokumentumfilm-sorozatát nézem a Youtube-on. 14 órányi visszaemlékezés, minden epizódban egy rabszolgasorba taszított magyar ember meséli el történetét. Olyanok, akiket a második világháború után elhurcoltak, és hosszú éveken át embertelen körülmények között kínoztak és dolgoztattak.

A filmet 2005-ben és utána még bemutatták néhányszor moziban, de nyilván nem moziképes formátum egy 14 órás sorozat. Végül megtalálta a maga médiumát a Youtube-on. Így végre végig lehet nézni, átgondolni, megemészteni. Már amennyire emészthet?:

Sára filmjében egymást követik a hihetetlenül kemény történetek. Ötven percbe s?rített feldolgozhatatlan fizikai és lelki szenvedés. Végighallgatni is nehéz, nem hogy felfogni, átérezni vagy megérteni. A film készít?it is padlóra küldte a munka.

„Amikor ezeket az interjúkat készítettük, nem csak én, hanem a kollégám is egyfolytában depressziósak voltunk. Tudniillik, ezt nem lehet másképp elviselni, szörny? történeteket mondanak el, iszonyú sorsok bontakoznak ki, úgyhogy én azon is gondolkodtam akkoriban, néha még most is, hogy vajon ennyi szenvedés, ennyi megalázás után mennyire marad ember az ember?” – mondta Sára.

Sára Sándor a 14 interjút a Magyar n?k a Gulágon címet visel? háromrészes dokumentumsorozatával egy id?ben, még a rendszerváltás el?tt, a nyolcvanas évek végén készítette. Tulajdonképpen a Magyar n?k a Gulágon melléktermékeként állt el? ez a 14 óra. A rendez? a régebben fölvet? interjúkat 16 évvel kés?bb megmutatta az interjúalanyoknak, akik a rendszerváltás után kiegészíthették, módosíthatták az el?z? rendszerben esetleg még óvatosan elmesélt történetüket.

Olyan emberek mesélnek, mint Hay Magda, akinek az volt a b?ne, hogy Németországban született. 20 éves korára már két férjét pusztították el a szovjetek. A gyerekeit Szibériában szülte meg, majd agyhártyagyulladásra kapott. Félt, hogy megvakul, ezért kérelmezte, hogy szülei adoptálhassák a lányát. A nagymama Magyarországról eljött a két éves gyerekért, de a kislány elvesztésébe lényegében beleroppant a fogoly. Összeomlott, megzavarodott, rendszeresen tört-zúzott. Félig-meddig megnyomorodott. A filmben 2004-ben látjuk viszont Hay Magdát, mellette ül a már ?szhajú lánya. Magda elmeséli, hogy mire kiszabadult, a gyereke már nem tekintette anyjának, egész életükben csupán a barátságig jutottak. Szibéria és a sztálinizmus nem csak a szabadságát, egészségét, a férjeit, de az anyaságot is elvette t?le.

De amiért most írok egy tíz éve elkészült sorozatról, az a széria második epizódja. Kertész János története ugyanis nem szimplán borzalmak és kínok végeláthatatlan felsorolása. Több annál. Egy kész regény vagy akár forgatókönyv. ?szinteségével, rideg szikárságával, izgalmas fordulataival, drámaiságával nem mindennapi történelmi sorstragédia.

A 17 éves levente 1944-ben a keletr?l el?renyomuló oroszok el?l Ausztriába menekült, ahol angol hadifogságba esett. Az els? megdöbbsé? élmény és egyben vészjósló el?jel az volt, mikor látta a zokogó, könyörg? orosz katonákat, akik frissen szabadultak a német fogságból. Azért sírtak, mert nem akartak hazatérni. Tudták, hogy börtön, kényszermunka vagy halálbüntetés vár rájuk. Akik német fogságban estek és a németeknek kényszermunkát végeztek, azokat a szovjetek a faszizmus építéséért elítélték.

Kertész János is hazatért, ahol egy-két nap múlva elfogta az orosz állambiztonság. Fegyverrel fenyegették, ütötték-verték, kínozták. Az angol fogság miatt kémkedéssel vádolták. Nyíregyházán sokadmagával egy szenes pincébe zárták. Olyan embertelen körülmények között, tetvesen, éhesen tartották ?ket, hogy elhatározták, inkább meghalnak a kerítésen, de ott nem maradnak. Egyik nap a reggeli séta közben, három társával együtt kiléptek a sorból, és futni kezdtek. Csak ? tudott átmászni az akadályokon, a többieket lel?tték az ?rök. Sokáig egy padláson, egy lisztes ládában rejt?zött el.

Miután a háborúnak vége lett, azt gondolta, az oroszok sem üldözik tovább. Hazatért Kaposvárra, ahol jelentkezett a rendőrségnél, de a magyar hatóságok kiadták őket a szovjeteknek. Ezek után még kétszer próbálkozott szökéssel. A sikertelen próbálkozásokért kegyetlen verések jártak, majd bilincsben szállították Ukrajnába. A 18 éves fiút a második ukrán hadsereg hadbírósa kémkedésért, hazaárulásért 20 év kényszermunkára és 5 év száműzésre ítélte.

„Hazaáruló, kém, politikai elítélt - ezeknek soha nincs visszaút Európába. Ezt elfogadtam, igyekeztem beilleszkedni a társadalmukba, mármint a börtöntársadalomba. Mert ezt úgy kell elképzelni, mintha egy egész vármegye rab lenne. Mindenki rab volt, az orvos, a polgármester, az állomásfőnök, de még az én is. Mert oda csak olyat küldtek, aki nem teljesen megbízható.”

És ettől kezdve jön az, amire a nehéz sors nem is elég kifejező szó. Egy tizennyolc éves fiút elítél egy ország bírósága hazaárulásért. Egy olyan országé, amit nem is ismert, aminek a nyelvét sem tudta. Társai között voltak, akiket egészen megdöbbentő okok miatt ítéltek el hosszú évekre: egyik rabtársa egy odesszai teherhajó kapitánya volt; egyszer azt álmodta, hogy Amerikába szállított árut, és ezt elmesélte az egyik kollégájának – 25 év kényszermunkára ítélték.

Kertész János a sorozat többi szereplőjével ellentétben akármilyen szörnyű emléket is idéz fel, nem érzékenyül el, nem csuklik el a hangja, nem lábad könnybe a szeme. Minden ideológiai kanyar, utólagos interpretáció, érzelemkítőzés, színészkedés nélkül beszél el a borzalmakat.

Mesél a -40 fokról, a kibírhatatlan szűnyogokról, a kétségbeesett emberekről, akik saját kezüket vágják le baltával, saját hasukat hasították fel, lóhúgyivásról, májgyulladásról vagy a láger kegyetlen belső törvényeiről.

„A belső törvényt nem szabad áthágni. Nagyon csúnyán halnak ilyenkor az emberek. Nem kell oda se kés, se balta, se kötél, hanem egyszerre, megfogják négyen két lábát, két kezét, és egyszerre lecsapják a betonra ötször, hatszor. És otthagyják. És az az ember egy hét múlva elkezd véreset pisilni, és szépen meghal. Nem látszik rajta semmi. Leszakad a veséje.”

A film legszívbemarkolóbb része, amikor kalandos úton módon megpróbálja értesíteni a szüleit, hogy életben van. Édesanyja és apja azóta nem tudtak róla semmit, hogy János évekkorábban jelentkezett a rendőrségen. A fiú meglehetősen bonyolult úton, többek segítségével, virágnyelven írt levélben értesítette a szülőket, akikről választ is kapott. A hosszú kerülőúton érkezett üzenetben azt írták a szülei:

„Nem tudom, hogy melyik vagy te.”

„Mert a bátyám is ott volt. Az sajnos meghalt.”

Sztálin halálával lassan elkezdtek hazaengedni a külföldieket. De az akkor már hosszú évek óta raboskodó Kertész Jánosnak már nem volt hazája.

„Ötvenben, ötvenegyben, az akkori lelkiállapotommal, győöltem ezt az országot, egyszerre győöltem. Mert nem tudtam megemészteni azt, hogy egy fiatal gyerek, aki iskolába azt tanulta, hogy... először imádkozni: »csonka-Magyarország nem ország, Nagy-Magyarország mennyország«. Ezt minden nap mondtuk. Ebben nevelkedtem, ebben éltem, ezt sulykolták belém. És ez az ország kiadott a Szovjetunióknak, mert nekik adtak ki, mert a rendőrség adott ki. És azt nem tudom elhinni a mai napig sem, hogy az akkori kormány, az akkori köztársasági elnök nem tudott róla, hogy a magyarokat hordják ki vagonszámra. Mert nem hiszem el, hogy nem tudtak róla.”

Ilyen érzésekkel indult haza, Magyarországra a ZS812-as elítélt. És nem várták tárt karokkal. Fent van a youtubeon az egész sorozat. Nézzék meg!” (444)

És éppen ezért olyan kimondhatatlanul fontos nekem, hogy a 2008-as csíkszeredai nemzetközi dokumentumfilm fesztiválon éppen a Sára Sándor vezette zsűri ítélte oda a zsűri különdíját a Szibéria, orosz Távolság című sorozatomnak. S csak azért, mert a drága aranyos Bolgár úr a minap még azt is kétségbe vonta, hogy nevezett sorozatot én szerkesztettem, ezúton közlöm, az én kedvéért: Én szerkesztettem, én írtam, de még én is rendeztem. És nagy hálával tartozom a megalkészítésében mulhatatlan érdemeket szerzett Vékás Péter operatőrnek, valamint Erdélyi Péternek, aki odakint a tolmácsom és mindenem volt.

Köszönöm nekik ezúton is, hiszen nélkülük lovagkeresztem sem lenne talán.

Bolgár úr pedig ismételten tehet nekem egy szívességet...

(p.s.: Drága aranyos Bolgár úr legutóbb azon volt mélységesen felháborodva penetráns m?sorában, hogy „Bayer Zsolt hazaárulóknak nevezte azokat, akik nem mennek el a népszavazásra, vagy elmennek és igennel szavaznak”. Nos, az eredeti „hírt” közreadó bacsmegye.hu portál már megtette kötelességét, így:

„Helyreigazítás

A bacsmegye.hu internetes hírportálunkon 2016. szeptember 15-én, 9 óra 21 perckor megjelent, "Szakadék felé rohan Európa" - Bayer Zsolt tartott el?adást az illegális bevándorlásról cím? cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy Bayer Zsolt azzal zárta volna el?adását, "Aki nem megy el szavazni, vagy igennel szavaz, az hazaáruló és nem nevezhet? magyarnak.

Ez a mondat nem hangzott el az el?adáson.

A hibáért az érintett Bayer Zsolt és olvasóink elnézését kérjük.”

Er?sen javallott, hogy drága aranyos Bolgár úr is megtegye a magáét. Egy elnézést éppen meg fog felelni. Világos, Gyugó bá'?!)

Bayer Zsolt

Forrás: [Bádóg - Bayer Zsolt blogja](#)

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló